

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۸)

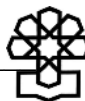
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰
شماره مسلسل: ۱۲۹۶۸
اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۲

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۱..... قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی.....
- ۳..... حمایت روسیه از برنامه هسته‌ای مصر.....
- ۴..... بررسی وضعیت انرژی در هند و لزوم پیوستن این کشور به خط لوله گاز ایران - پاکستان.....
- ۱۴..... منافع مذاکرات خط لوله صلح گاز برای هند.....
- ۱۵..... افزایش ۷ درصدی صادرات نفت ایران در آوریل ۲۰۱۳.....

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۸)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده ۵ می ۲۰۱۳ (۱۳۹۲/۲/۱۵))

بازار	قیمت	عنوان
نایمکس	۹۵/۶۱	نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)
بورس دویی	۱۰۰/۳۸	نفت خام عمان (دلار در بشکه)
بورس لندن	۱۰۴/۱۹	نفت خام برنت (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۱۰۴/۷۲	نفت خام برنت موعدار (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۹۹/۹۲	نفت خام دویی (دلار در بشکه)
نایمکس	۷۶	نفت حرارتی (سنت در لیتر)
نایمکس	۷۴	بنزین (سنت در لیتر)
نایمکس	۱۴	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)
انگلستان (ICE)	۳۵	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)

مأخذ: سایت‌های Platt's, NYMEX, ICE DME, and Bloomberg

قیمت روزانه سبب اوپک (دلار به ازای هر بشکه)

متوسط روزانه سبب اوپک	
قیمت	تاریخ (می ۲۰۱۳)
۱۰۲/۶۱	۶
۱۰۱/۴۷	۳
۹۸/۹۷	۲
۹۹/۹۷	۱

مأخذ: سایت اوپک.

میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران

در تاریخ ۳ می ۲۰۱۳ (۱۳۹۲/۲/۱۴)

(دلار به ازای هر بشکه)

۹۹/۷۵	سبک
۹۸/۳۰	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۲.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۱۳۹۲/۲/۱۴

(دلار به ازای هر تن)

نوع فرآورده	ژاپن	سنگاپور	خلیج فارس	مدیترانه	شمال اروپا	آمریکا
بازین سوپر بدون سرب	۹۷۵/۰۷	۹۵۰/۸۲	۹۲۵/۱۹	۹۲۲/۰۰	۹۹۸/۵۰	۱۱۳۷/۹۲
نفتا	۸۲۵/۸۸	۸۱۴/۱۴	۷۸۹/۳۵	۷۹۳/۷۵	۸۲۱/۰۰	۸۸۵/۶۲
سوخت جت (نفت سفید)	۹۱۸/۸۰	۹۰۸/۷۲	۸۸۷/۶۰	۸۹۵/۲۵	۹۰۷/۲۵	۹۴۰/۵۶
نفت گاز	۸۷۳/۳۶	۸۴۶/۹۹	۸۲۶/۱۳	۸۵۴/۰۰	۸۴۷/۵۰	۸۳۷/۵۷
نفت کوره ۱۸۰ CST	۶۲۹/۰۷	۶۱۷/۹۹	۶۰۴/۷۹	۶۰۶/۰۰	۶۰۲/۷۵	۵۸۹/۱۲
پروپان	۷۷۷/۰۰	—	۷۲۶/۰۰	۷۳۵/۰۰	۶۴۰/۰۰	—
بوتان	۸۱۷/۰۰	—	۷۶۶/۰۰	۶۸۰/۰۰	۶۲۶/۰۰	—

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

حمایت روسیه از برنامه هسته‌ای مصر^۱

برنامه هسته‌ای مصر در سال ۱۹۸۶ پس از حادثه نیروگاه چرنوبیل متوقف شده بود. اما اخیراً مقامات مصری در پی احیای مجدد این برنامه هستند و به گفته حاتم صالح، وزیر تجارت و صنعت این کشور، روسیه موافقت کرده است در احیای این برنامه به مصر کمک کند. به گزارش «ورلدبولتن»^۲ در زمان رژیم سابق مصر در سال ۲۰۰۶ اعلام شده بود که این کشور قصد دارد برنامه هسته‌ای متوقف شده را مجدداً از سر گیرد و فقط پنج ماه پیش از سقوط رژیم حسنی مبارک اعلام شده بود که مناقصه بین‌المللی برای ساخت یک نیروگاه هسته‌ای در شهر دبعا نزدیک سواحل مدیترانه برگزار می‌شود.

به گزارش این خبرگزاری، قرارداد همکاری روسیه برای ساخت نیروگاه هسته‌ای در مصر در سفر اخیر محمد مرسی، رئیس‌جمهوری مصر به روسیه منعقد شده است. به گفته حاتم صالح، مطابق این قرارداد روسیه در توسعه رآکتور تحقیقاتی آنشاس نیز به مصر کمک خواهد کرد. وی افزود به‌زودی هیئتی از روسیه برای بررسی امکان احیای برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز مصر وارد این کشور می‌شود. به گزارش خبرگزاری‌های روسیه از قول الکساندر نوک، وزیر انرژی این کشور، روسیه علاوه بر همکاری در ساخت نیروگاه دبعا در بهره‌برداری از ذخایر اورانیم مصر نیز همکاری خواهد کرد. وزیر تجارت و صنعت مصر همچنین درخصوص کمک اقتصادی روسیه برای غلبه مصر بر بحران مالی که ذخایر ارزی این کشور را

1. <http://www.tccim.ir>

2. World Bulletin

تا حدود ۱۳ میلیارد دلار کاهش داده، تصریح کرد که مصر در این زمینه از روسیه تقاضای مساعدت کرده است. مصر در حالی خواستار کمک مالی روسیه می‌شود که به تازگی مذاکراتش با صندوق بین‌المللی پول برای دریافت وام $4/8$ میلیارد دلاری شکست خورده و ازسوی دیگر قطر و لیبی با پرداخت ۵ میلیارد دلار کمک به این کشور موافقت کرده‌اند و مقامات اقتصادی ترکیه هم اعلام کردند که طی ماه جاری میلادی (می ۲۰۱۳) در حدود یک میلیارد دلار از کمک ۲ میلیارد دلاری که سال گذشته قول آن را به مصر داده بودند به حساب این کشور واریز می‌کنند. یک مقام روسیه گفته است این کشور درخواست وام مصر را بررسی می‌کند و آمادگی دارد تا ۲ میلیارد دلار اعتبار در اختیار مصر قرار دهد. همچنین تسهیلاتی نیز برای خرید گندم از روسیه برای این کشور در نظر گیرد.

بررسی وضعیت انرژی در هند و لزوم پیوستن این کشور به خط لوله گاز ایران - پاکستان^۱

کشور هند با جمعیتی بالغ بر ۱ میلیارد و ۲۲۱ میلیون نفر و مساحتی بالغ بر ۳ میلیون و ۲۸۷ هزار کیلومترمربع درحالی در بین دارندگان ذخایر زغال‌سنگ جهان رتبه پنجم را به خود اختصاص داده است که این کشور در بخش نفت و گاز عمدتاً به جهان خارج وابسته است و بالغ بر ۲۵ درصد از جمعیت آن با مشکلات عدم دسترسی به برق دست و پنجه نرم می‌کنند.

1. <http://www.shana.ir>

نیروگاه‌های تولید برق هند با مشکل تأمین پایدار سوخت روبرو هستند و از زغال‌سنگ به‌عنوان منبع اصلی تولید انرژی استفاده می‌کنند و این درحالی است که این کشور با استفاده از ذخایر عظیم گازی در اختیار ایران می‌تواند به سرعت این مشکل را برطرف سازد. هند با پیوستن هرچه سریع‌تر به خط لوله صلح خواهد توانست با اتصال به خط لوله گاز ایران - پاکستان، نیاز آن بخش از مردم خود را که هنوز از نعمت سوخت پاک و روشنایی برق برخوردار نیستند و جمعیت آنها چیزی بالغ بر ۳۰۰ میلیون نفر است را مرتفع سازد. همچنین تغذیه اقتصاد هند از گاز ایران می‌تواند از بخش مهمی از افت ۱۱ درصدی تولید ناخالص داخلی این کشور که به دلیل قطعی برق نیروگاه‌های زغالی این کشور رخ می‌دهد جلوگیری کند که البته به نظر می‌رسد با توجه به اقتصاد ۲۰۰۰ میلیارد دلاری این کشور رقم کوچکی نخواهد بود.

در سال ۲۰۱۱ میلادی، هند چهارمین مصرف‌کننده انرژی پس از ایالات متحده، چین و روسیه و چهارمین واردکننده بزرگ نفت و فرآورده‌های نفتی در جهان است. در چشم‌انداز بین‌المللی انرژی (EIA، ۲۰۱۱) برآورد شده است که هند و چین بزرگ‌ترین سهم از رشد تقاضای انرژی آسیا را تا سال ۲۰۳۵ به‌خود اختصاص می‌دهند. زغال‌سنگ و پس از آن نفت و بیوماس سنتی (به‌عنوان مثال: سوزاندن هیزم و زباله) ازجمله بزرگ‌ترین منابع تأمین انرژی هند هستند.

اقتصاد هند در طی سال‌های ۲۰۰۰ تاکنون به‌طور متوسط و سالیانه رشد ۷ درصدی را تجربه کرده است که البته مخاطراتی همچون میزان بدهی بالا، کمبود زیرساخت‌ها و قطبی شدن احزاب سیاسی را نیز در پی داشته است.

وابستگی بالای هند به نفت خام وارداتی، شرکت‌های تأمین‌کننده انرژی این کشور را به تلاش برای تنوع بخشیدن به منابع تأمین انرژی و داشته است که از این جمله می‌توان به گاز طبیعی اشاره کرد. هرچند به نظر سازمان بین‌المللی انرژی، دولت هند ممکن است به خاطر یارانه‌های سوخت، افزایش وابستگی به واردات و ناسازگار بودن اصلاحات در بخش انرژی، قادر به ارائه منابع امن و پایدار برای تقاضای انرژی در این کشور نباشد.

مصرف انرژی اولیه در این کشور در بین سال‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۱۱ به بیش از دو برابر افزایش یافته است. این افزایش درحالی است که در طی این دوره سرانه مصرف انرژی هند همچنان پایین‌تر از کشورهای توسعه‌یافته است.

از آغاز سیاست‌های اقتصادی جدید هند در سال ۱۹۹۱، جمعیت کثیری از روستاها به مراکز شهری مهاجرت کرده و منابع تأمین انرژی آنها به دلیل دور شدن از زیست‌توده‌های سنتی به منابع دیگر انرژی منتقل شده است.

بخش صنعت با بیش از ۴۰ درصد از کل تقاضای انرژی اولیه، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انرژی هند در سال ۲۰۰۹ بوده است که عمدتاً توسط زیست‌توده‌های سنتی تأمین شده است.

گزارش سال ۲۰۱۲ آژانس نشان‌دهنده آن است که حدود ۲۵ درصد از جمعیت هند دسترسی اولیه به برق ندارند و عده زیادی هم از خاموشی متناوب رنج می‌برند. هرچند دولت این کشور درصدد تأمین نیازهای برق این بخش از جمعیت کشور با در نظر گرفتن نگرانی‌های زیست‌محیطی استفاده از زغال‌سنگ و سایر منابع انرژی برای

تولید انرژی است.

گاز طبیعی

گاز طبیعی در کشور هند به‌عنوان جایگزین زغال‌سنگ برای تولید برق مورد استفاده قرار می‌گیرد و این کشور از سال ۲۰۰۴ اقدام به واردات گاز طبیعی مایع (LNG) از قطر کرده است. این کشور به‌طور فزاینده‌ای متکی به واردات گاز طبیعی مایع برای رفع نیازهای داخلی خود است، چراکه منابع گاز هند و زیرساخت‌های گاز طبیعی در این کشور پاسخگوی تأمین تقاضای داخلی آن نیست.

براساس گزارش پی‌اف‌سی انرژی^۱، هند ششمین واردکننده بزرگ LNG جهان در سال ۲۰۱۱ بود و بیش از ۵ درصد از LNG بازار جهانی را در اختیار داشت. مصرف سالیانه گاز این کشور طی سال‌های ۲۰۰۱ - ۲۰۱۱ با نرخ رشد سالیانه ۱۰ درصد افزایش یافته است. اگر چه در سال ۲۰۱۱ اختلال در عرضه، برخی از مصارف را متوقف کرده است.

پیش‌بینی وزارت نفت هند حاکی از آن است که با ادامه این روند و در پنج سال آینده تقاضای گاز هند به بیش از دو برابر افزایش خواهد یافت. در سال ۲۰۱۰ بخش نیرو با ۴۵ درصد و بخش کود شیمیایی با ۲۸ درصد بیشترین تقاضای گاز طبیعی را در هند به‌خود اختصاص دادند.

براساس آمار منتشره از سوی سازمان اطلاعات و آمار آمریکا، مجموع ذخایر گاز طبیعی هند تا اول ژانویه ۲۰۱۲ بالغ بر ۱/۱۵۴ تریلیون مترمکعب گزارش شده است که عمدتاً در فاصله‌ای دور از سواحل این کشور قرار دارد. همچنین این کشور

در حالی در سال ۲۰۱۱ بالغ بر ۶۱/۱ میلیارد مترمکعب گاز مصرف کرده است که تولید گاز طبیعی آن در حدود ۶۶/۱ میلیارد مترمکعب اعلام شده است.

براساس آخرین گزارش منتشره از سوی سازمان بین‌المللی انرژی در سال ۲۰۱۳، دولت هند تصمیم به واردات گاز طبیعی از طریق پروژه‌های متعدد بین‌المللی خطوط لوله گرفته است، گرچه غیرعملیاتی بودن اکثر این پروژه‌ها به اثبات رسیده است.

در این خصوص، هند در سال ۲۰۰۶ پروژه خط لوله ایران، پاکستان و هند (خط لوله صلح - IPI) را ترک کرد. با این حال دولت این کشور هنوز هم در طرح واردات گاز طبیعی از ترکمنستان به هند مشارکت می‌کند. پروژه ترکمنستان و افغانستان و هند (TAPI) که به‌عنوان خط لوله ترانس افغانستان شناخته شده است طی یک دهه که از مطرح شدن آن می‌گذرد به‌خاطر خطرات ژئوپلیتیک و چالش‌های فنی پروژه به‌صورت جدی با مانع روبرو شده و غیرعملی به‌نظر می‌رسد. بانک توسعه آسیا هزینه احداث این خط لوله را حدود ۱۰ تا ۱۲ میلیارد دلار تخمین زده است.

برابر آمار منتشره توسط سازمان اطلاعات و آمار آمریکا، مجموع خطوط لوله انتقال کشور هند تا پایان سال ۲۰۱۰، در بخش انتقال گاز طبیعی ۹۵۹۶ کیلومتر، در بخش نفت گاز مایع ۲۱۵۲ کیلومتر و در بخش محصولات نفتی تصفیه شده ۱۰۴۸۴ کیلومتر گزارش شده است.

نفت

تولید داخلی نفت هند در سال‌های اخیر با رکود مواجه شده است و شرکت ملی نفت

هند به‌طور فزاینده‌ای در حال خرید سهام و سرمایه‌گذاری در میدان‌های نفتی پرمخاطره در خارج از این کشور است. براساس آمار منتشره در مرکز اطلاعات و آمار آمریکا مجموع ذخایر اثبات شده نفت خام هند تا اول ژانویه ۲۰۱۲ کمتر از ۹ میلیارد بشکه است که عمدتاً در بخش غربی این کشور قرار دارد. همچنین میزان تولید نفت از میادین نفتی این کشور تا پایان سال ۲۰۱۱ میلادی ۸۹۷ هزار و ۳۰۰ بشکه در روز بوده است.

واردات نفت هند در طی سال‌های ۱۹۹۰ تا پایان ۲۰۱۱ از ۴۰ درصد تقاضای داخلی به ۷۰ درصد افزایش یافته است. در این راستا دولت هند شرکت‌های نفتی این کشور را ترغیب به کسب دارایی‌های خارج از کشور در بخش بالادستی نفت می‌کند تا از بخش انرژی هند در برابر نوسانات جهانی بهای نفت محافظت شود.

در این رابطه شرکت‌های هندی سرمایه‌گذاری‌هایی را بر سهام بلوک نفتی GNOP در سودان و یا پروژه ساخالین - ۱ در روسیه انجام داده‌اند و به تازگی نیز مواردی را در دریای خزر و آسیای مرکزی مورد بررسی قرار داده‌اند تا در آنها سرمایه‌گذاری کنند.

همچنین دولت هند به دنبال گسترش و توسعه بخش پالایش این کشور است و بر این اساس این کشور از سال ۲۰۰۱ به صادرکننده خالص فرآورده‌های نفتی تبدیل شده است. امروزه صنعت پالایش بخش مهمی از اقتصاد هند را تشکیل می‌دهد. هند دارای چندین پالایشگاه با کلاس جهانی در منطقه جمنگار است و صنعت پالایش در این کشور تا حد زیادی متعلق به بخش خصوصی است.

برابر گزارش منتشره در ژرنال نفت و گاز، ظرفیت پالایشی این کشور تا پایان سال ۲۰۱۲ چیزی بالغ بر ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز گزارش شده است. همچنین در گزارش مرکز اطلاعات و آمار آمریکا میزان مصرف فرآورده‌های نفتی و پالایشی این کشور تا پایان سال ۲۰۱۱ در حدود ۳ میلیون و ۲۹۲ هزار بشکه در روز بوده است.

زغال‌سنگ

زغال‌سنگ منبع اصلی انرژی در هند است. این کشور دارای پنجمین ذخایر زغال‌سنگ در جهان است. ذخایر زغال‌سنگ هند در سال ۲۰۱۰ حدود ۶۶/۸ میلیارد تن گزارش شده است. درحالی که تقاضا برای زغال‌سنگ در هند بیش از ۷ درصد در سال رشد داشته است، اما تولیدکنندگان زغال‌سنگ در این کشور نتوانسته‌اند متناسب با آن نسبت به رشد تولید مبادرت نمایند و به این دلیل طی سال‌های ۲۰۰۱ - ۲۰۱۲ واردات زغال‌سنگ این کشور هر ساله بیش از ۱۳ درصد افزایش یافته است.

بخش برق در هند بزرگ‌ترین مصرف‌کننده زغال‌سنگ است به‌طوری که براساس گزارش‌های سازمان بین‌المللی انرژی بیش از ۷۳ درصد از زغال مصرفی در این بخش مورد استفاده قرار گرفته است.

از آنجایی که توان نیروگاه‌های هند به‌شدت به زغال‌سنگ وابسته است کمبود زغال‌سنگ عامل مؤثری در کاهش تولید برق و افزایش خاموشی‌ها در سراسر این کشور خواهد بود.

علاوه بر این، صنایع فولاد و سیمان از دیگر مصرف‌کنندگان عمده زغال‌سنگ در هند هستند. اگرچه هند به‌طور سنتی واردکننده عمده زغال‌سنگ نیست، اما هند برای به تعادل رساندن عرضه و تقاضا در این بخش مبادرت به واردات می‌نماید. به‌طوری‌که واردات در این بخش در سال ۲۰۱۱ به حدود ۱۱ درصد از کل تقاضاها رسیده است. واردات زغال‌سنگ حرارتی برای نیروگاه‌های هند به‌طور عمده از اندونزی و آفریقای جنوبی و واردات زغال کک‌سازی برای تولید فولاد از استرالیا صورت می‌گیرد.

تولید برق

ظرفیت برق نصب شده هند ۲۱۱ گیگاوات است که عمدتاً برای تولید از طریق زغال‌سنگ طرح‌ریزی شده است. به‌دلیل عرضه ناکافی سوخت، این کشور از کمبود شدید تولید برق و خاموشی‌های متوالی رنج می‌برند. علاوه بر این بخش‌های قابل توجهی از این کشور به برق دسترسی ندارند. براساس بررسی انجام شده در گزارش توسعه انسانی سال ۲۰۰۵ هند، به‌طور کلی برق خانگی ۷۰ درصد از مجموع خانوارهای این کشور را پوشش می‌دهد (۹۴ درصد از خانوارهای شهری و ۶۰ درصد از خانوارهای روستایی دسترسی به برق داشته‌اند که البته همواره با خاموشی‌های مکرر همراه است).

برق تولیدی از زیست‌توده و ضایعات

مناطق روستایی هند جهت تأمین انرژی برای پخت و پز، حرارت و نور به منابعی سنتی مانند زیست‌توده‌ها (شامل هیزم، فضولات حیوانی و پسماندهای کشاورزی) تکیه دارند. چراکه امکان دسترسی به سایر منابع انرژی برای ساکنین این مناطق

محدود یا غیرقابل دسترسی است. بخش بزرگی از هند از بیوماس به‌عنوان سوخت اولیه برای پخت و پز استفاده می‌کنند.

با توجه به سرشماری سال ۲۰۱۱ هند، ۶۲/۵ درصد از خانوارهای روستایی از چوب، ۱۲/۳ درصد از پسماندهای زراعی و ۱۰/۹ درصد از فضولات حیوانی به‌عنوان سوخت اولیه برای پخت و پز استفاده می‌کنند. مصرف این ماده به‌عنوان سوخت خانگی می‌تواند باعث بروز بیماری در افراد و مشکلات زیست‌محیطی شود. کشور هند همچنین از بیوماس برای تولید نیرو استفاده می‌کند. به گزارش وزارت انرژی‌های نو و تجدیدپذیر هند، ظرفیت نصب شده تولید برق این کشور از بیوماس‌ها و زیست‌توده‌ها در مجموع ۲۰/۷ گیگاوات است.

تولید نیرو از زغال‌سنگ

با توجه به اطلاعات منتشره از سوی اداره برق مرکزی هند، بیش از ۸۰ درصد از کل تولید برق در این کشور از طریق ژنراتورهای حرارتی است که عمدتاً از زغال‌سنگ استفاده می‌کنند. اختلال در تأمین پایدار عرضه سوخت‌های فسیلی به نیروگاه‌ها عامل اصلی قطع برق در هند است.

با توجه به این گزارش، آژانس بین‌المللی انرژی از دست دادن تولید به‌دلیل قطع اجباری برق، ظرفیت واقعی تولید این کشور را در سال ۲۰۱۱ بیش از ۱۱ درصد کاهش داده است. علت این مشکل عمدتاً به‌دلیل کمبود عرضه زغال‌سنگ و پایین آمدن کارایی نیروگاه‌های برق به‌خاطر کمبود تجهیزات که منجر به اختلال در انتقال نیرو به

مراکز تقاضا شده است. حدود ۶۰ درصد از قطعی‌های اجباری برق کمتر از ۲۴ ساعت طول می‌کشد هرچند در برخی مواقع این قطعی‌ها بیش از ۲۵ روز نیز به طول انجامیده است.

تولید نیرو از آب

هند با ۱۱۳ میلیارد کیلووات ساعت تولید نیرو (۳ درصد از کل تولید برق در جهان) هفتمین تولیدکننده بزرگ برق آبی در جهان در سال ۲۰۱۰ بوده است. وزارت نیروی هند کل ظرفیت نصب شده برق آبی این کشور در سال ۲۰۱۲ را حدود ۳۹ هزار و ۳۰۰ مگاوات گزارش کرده است. ناگفته پیداست که در فصول کم‌آب و گرم سال نیروگاه‌های زغالی بیشتر از سایر نیروگاه‌ها به تولید برق می‌پردازند.

نیروگاه اتمی

هند دارای ۲۰ رآکتور اتمی در ۶ نیروگاه هسته‌ای با ظرفیت ۴/۴ گیگاوات برق است. از ماه سپتامبر ۲۰۱۲، هفت رآکتور با بیش از ۵/۳ گیگاوات برق در حال ساخت هستند که انتظار می‌رود تا سال ۲۰۱۶ روی مدار قرار گیرند. با توجه به تقاضای رو به رشد برق در هند سهم برق هسته‌ای در این کشور از حدود ۴ درصد در سال ۲۰۱۱ به ۲۵ درصد افزایش خواهد یافت.

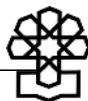
منافع مذاکرات خط لوله صلح گاز برای هند^۱

تأمین امنیت خط لوله صلح در خاک پاکستان و قیمت گاز دریافتی از ایران مورد تأکید هندی‌ها برای دریافت گاز از ایران است. یک گروه اقتصادی هندی برای مذاکره با ایران درخصوص خط لوله صلح گاز چند روزی است که وارد ایران شده‌اند تا در مورد خط لوله صلح و دریافت گاز از ایران نیز با مسئولان انرژی و به‌خصوص وزیر نفت نیز مذاکراتی داشته باشند.

خبرها حاکی از آن است که هندی‌ها برای دریافت گاز از ایران ابراز تمایل کرده‌اند و قرار است پس از آنکه گاز صادراتی به پاکستان رسید، خط لوله‌ای به طول ۶۰۰ کیلومتر نیز در هندوستان احداث و تا ۹۰ میلیون مترمکعب از ایران توسط این خطوط لوله به هند ارسال شود.

«تأمین امنیت خط لوله صلح در خاک پاکستان» و «قیمت گاز دریافتی از ایران» مورد تأکید هندی‌هاست که پس از حل این مسائل می‌توان گفت هندی‌ها چهارمین مشتری گاز ایران در دنیا خواهند بود.

هم‌اکنون خط لوله صلح در نزدیکی مرز ایران و پاکستان درحال احداث است، در اسفندماه سال ۱۳۹۱ نیز طی مراسمی احداث این خط لوله در خاک پاکستان آغاز شد تا این کشور در دسامبر سال ۲۰۱۴ بتواند گاز ایران را از طریق این خط لوله دریافت کند.

لازم به یادآوری است که هند یکی دیگر از مشتریان این گاز است، اما دهلی نو در سال ۲۰۰۷ گفتگوهای رسمی درباره خط لوله صلح را به دلیل نگرانی‌های امنیتی در پاکستان متوقف کرد و ایران و پاکستان توافقنامه‌های اجرای این پروژه گازی را به صورت دوجانبه امضا کردند.

اما هم‌اکنون هند به میز مذاکرات بازگشته و می‌توان گفت که این موضوع را دریافتی که برای تأمین امنیت انرژی خود به گاز ایران نیازمند است.

افزایش ۷ درصدی صادرات نفت ایران در آوریل ۲۰۱۳

صادرات نفت اوپک در ماه آوریل (فروردین ماه ۱۳۹۲) نسبت به ماه مارس (اسفندماه ۱۳۹۱) که بیشترین کاهش ماهیانه در بیش از یک سال را به علت اختلال در صادرات نفت عراق و لیبی به خود اختصاص داده بود، بار دیگر افزایش یافت. فروش نفت ایران نیز در این ماه بیشتر شده است.

براساس اطلاعات مربوط به حمل و نقل کشتی‌ها و منابع آگاه در شرکت‌های نفتی، اوپک و مؤسسات مشاوره‌ای، صادرات نفت اوپک در ماه آوریل به طور متوسط برابر با ۳۰/۴۶ میلیون بشکه در روز بوده است که بیش از صادرات روزانه ۳۰/۱۸ میلیون بشکه این سازمان در ماه گذشته است.

این تحقیقات نشان می‌دهد که افزایش عرضه نفت اوپک بیشتر به علت کاهش اختلال در صادرات اعضای این سازمان بوده است، تا اتخاذ راهکارهایی برای

صادرات بیشتر نفت عربستان، بزرگ‌ترین صادرکننده نفت اوپک که در پایان سال ۲۰۱۲ صادرات خود را کاهش داد، همانند دیگر اعضای عرب این سازمان به کاهش عرضه خود ادامه می‌دهد.

پل توستی، مشاور ارشد در مسائل مربوط به انرژی گفت: انتظار می‌رفت که این اتفاق بیافتد و عرضه نفت در ماه آوریل افزایش یابد.

قیمت نفت در ماه فوریه به بشکه‌ای ۱۲۰ دلار رسیده بود، اما در حال حاضر به دلیل نگرانی از چشم‌انداز اقتصاد جهانی در حدود ۱۰۱ دلار در هر بشکه معامله می‌شود. قیمت کنونی نفت همچنان بالاتر از قیمت مورد نظر عربستان یعنی حدود ۱۰۰ دلار در هر بشکه است. صادرات نفت اوپک در ماه مارس به پایین‌ترین میزان از اکتبر ۲۰۱۱ رسیده بود. صادرات اوپک در اکتبر ۲۰۱۱ برابر با ۲۹/۸۱ میلیون بشکه در روز بوده است. اعضای اوپک در ماه آوریل ۴۶۰ هزار بشکه در روز بیش از سهمیه تعیین شده ۳۰ میلیون بشکه‌ای صادرات نفت داشته‌اند. کشورهای عراق، لیبی و ایران از عوامل افزایش صادرات اوپک در ماه آوریل بوده‌اند. براساس این گزارش، صادرات نفت ایران در ماه آوریل به ۱/۱۰ میلیون بشکه در روز رسیده است.

این میزان در ماه مارس ۱/۰۳ میلیون بشکه در روز بوده است. این آمار نشان می‌دهد صادرات ایران در ماه آوریل روزانه ۷۰ هزار بشکه از ماه مارس بیشتر است. به گفته منابع آگاه، در ماه آوریل، برخی از مشتریان آسیایی نفت ایران، از جمله کره جنوبی به علت پایان یافتن تعمیر پالایشگاه‌ها، نفت بیشتری از تهران خریداری کرده‌اند. تایوان نیز که در ماه‌های اخیر از ایران نفت خریداری نکرده است، احتمالاً،

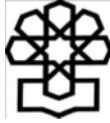

در ماه آوریل از این کشور نفت وارد کرده است.

نشست بعدی اوپک در ۳۱ ماه می (۱۰ خرداد) برگزار خواهد شد و در این

نشست در مورد سیاست صادراتی این سازمان برای نیمه دوم سال جاری میلادی

تصمیم‌گیری خواهد کرد.

شماره مسلسل: ۱۲۹۶۸

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۸)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

متقاضی: حسین امیری‌خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۲/۲۲